

REVISTA O.N.T.

O.N.T. MAGAZINE

Radu MOȚOC

IULIE 1938 / JULY 1938

Abstract: *Because it is summer time, it was natural for O.N.T. magazine, from July 1938, to dedicate this number to holidays on the Black Sea coast. It is selected interesting information about our sea with its rich beaches. It is the region of the Romanian maritime seaside resorts, considered as one of the most picturesque and comprehensive: Ekrene beach, Balchik, which tends to become a port, The Memory of Queen Maria, which is linked to the resort of Balchik, Mamaia, Constanta, Budachi resort, Cordon, Cosa, Poiana Țapului, in the field of tourism and nautical sports are proposed, Climate Resort in Campulung-Moldovenesc.*

Keywords: *Black Sea, summer holidays, beaches*

Pentru că era perioada de vară, era firesc ca Revista O.N.T din luna iulie 1938 să consacre acest număr vacanțelor de pe litoralul Mării Negre.

Un prim articol este redactat de Andrei Andricu, pe care îl intitulează **Marea Noastră**, din care am selectat câteva informații: „Marea Neagră își trimite valurile cu creste impunătoare să ude 400 de kilometri de coastă românească. Odinioară, țara românească nu avea ieșire la mare. Erau vremurile când nu aveam corăbii și când flotele turcești veneau cu pânzele umflate asupra Chilieii sau Cetății Albe.

În regiunea sudică, spre Capul Caliacra, țărmul ei se împlânzește și își schimbă culoarea pe măsură ce se zăresc coastele de argint ale Balcului. Structura calcaroasă a locului răsfântă în apă, dă țărmului de aici o culoare profundă și neobișnuită, iar vegetația și mineralele vestesc orientul de dincolo de Mare.

Cu cât se apropie de Constanța și urcă spre Basarabia, malurile Mării Negre devin din ce în ce mai joase și bogate în plaje; este regiunea așezărilor balneare maritime românești, unanim considerate drept una dintre cele mai pitorești și cuprinzătoare din

Fig. 1. Coperta revistei O.N.T. luna iulie 1938

câte se cunosc.

În deosebi trebuie insistat asupra plajei **Ekrene**, poate cea mai puțin amenajată, dar, alături de Constanța, cea mai frumoasă din România; largă, adăpostită, ea este situată în apropierea Capului și Grotelor Caliacra, punctul cel mai sălbatec al litoralului. Ferită din toate părțile de vânturile Nordului, această zonă nu cunoaște aproape deloc asprimea zăpezilor. Din loc în loc, păturile de flăcări ale trandafirilor și bujorilor dobrogeni se înfrățesc cu nenumăratele lacuri vegetale ale lanurilor albastre de cicoare.

Balcicul tinde să devie un port asemenea celui mai mare port al nostru și nu va trece multă vreme și vom vedea aceasta. Și pentru că Marea românească a primit un prețios sigiliu, al așezării Domnești în Balcic, vom face în chip de pioasă rugăciune o laudă a locului ales și sfințit cu ctitoria ridicată acolo de Marea Răposată Regina Maria.

Fig. 2. Plaja la Balcic

De când și-a durat acolo palatul în stil potrivit locului, care povestește o fărâmă de Orient, Balcicul a înflorit, oamenii au venit și i-au înțeles frumusețea, după ce Augusta Răposată a ridicat vălul tainei care stătea în calea privirilor tuturor.

Balcicul să fie veșnic legat de sufletul Reginei apuse și sunt acolo, aduși de Ea din Elveția, crinii Maicii Domnului, înalți și albi de parcă pe terase pâlcuri de serafimi și heruvimi svonesc în pâlniile albe ca niște trâmbiți vegetale, un trist și parfumat mister.

În viitorul turismului românesc, Marea Neagră, va fi o zestre bogată. Oficiul Național de Turism a depus uriașe eforturi ca să-i dăruiască țării această zestre. Hotelul Rex – de lângă plaja minunată a Mamaiei, deschis în acest sezon, constituie începutul acestei campanii de înzestrare.

La Balcic se va ridica un hotel de aceleași dimensiuni, în stilul locului. Constanța va primi rețușurile necesare să devină un port și oraș desăvârșit, din care se desfac rețele către celelalte localități maritime. Nu sunt acestea numai promisiuni, realizările recente o mărturisesc."¹

¹ *Revista Oficiului Național de Turism, Anul III, nr. 7 din iulie 1938, Andrei Andricu, Marea noastră, pag. 2-14*

Memoria **Reginei Maria**, care este legată de stațiunea Balcic, l-a determinat pe Radu Boureanu să redacteze o **LITANIE PENTRU REGINA MOARTĂ**, din care vom consemna câteva pasaje: „La Balcic, în golful acesta povestitor de legendare tărâmurii, unde minunile sunt cu puțință, făpturile din umbra mitologiei au apărut la ceas de noapte, la ceas de zi, nestânjenite de forma crucii veghind pe catapeteasma *Stelei Maris* și nici de glasurile vii ce răsunau în golf. Heruvimii și Serafimii din capelă au coborât din vopsele și trecând cu pași de frescă și duh, au cules goarnea crinilor Maicii Domnului, trâmbițând cu mireasmă ucigător de dulce și de tristă.

Fig. 3. Coasta de Argint de la Balcic

În ceasul acela, sunetul vegetal a prevestit în singurătatea pergolelor vestea cernită. A fost ca o apă, ca o lumină tristă, coborând în cascade pe treptele palatului din piatră poroasă, îmbigându-l cu tristețe. Dar tristețea a curs mai departe peste coastele de argint, prelinsă pe plaje, până la făpturile de mit ale Mării. Și vestea apoi, s-a întors peste țară, sau din țară s-a adunat în lăcașul singurătății și al visurilor.

Nu va mai veni prin aceste locuri. A murit! Nu va mai coborî cu pas de împărăteasă treptele pe care ne învăța să le coborâm. A murit! Nu va mai revărsa în amurg fântânele ochilor Ei peste întinsul Mării cu care semănau. Un oftat trist s-a sfâșiat prin spini albaștri. Atunci bătrânul plop aplecat peste Mare, s-a înduioșat. Va veni pe vreme de zi, pe vreme de noapte, mereu, fiindcă duhul Ei va sta pretutindeni peste Țară. O veți putea urma urcând scările cu pasul vostru de ceață. Va sta rezemată de crucea urcată pe terase, Ea care s-a crucificat adesea în răspântiile de durere ale Țării.”²

Revista prezintă în continuare un material pe care Emanoil Bucuța l-a intitulat **DRUMEȚIA LA MAREA NOASTRĂ**³.

Fig. 4. Digul de la Balcic

Dar surpriza vine de la un articol scris de Profira Sadoveanu, fiica scriitorului Mihail Sadoveanu, care, vizitând stațiunea BUDACHI, a povestit lucruri interesante care țin de prima impresie pe care o face această stațiune și atmosfera socială din aceste locuri: „Budachi este o stațiune balneară cunoscută mai mult Moldovenilor și străinilor. Așezată în Sudul Basarabiei, pe lacul Sabalat, tocmai în colțul format de Limanul Nistrului cu Marea Neagră. Este peste mână viligiaturiştilor din Muntenia și Transilvania, care au la îndemână alte localități cu renume. Este un punct greu de atins, spre care călătorești anevoios și încet, cea ce constituie pentru mulți un serios impediment. Acum câțiva ani, s-a încercat a se înființa o rută nautică pentru a lega Budachi de Galați, dar afacerea nu a rentat. De preferat este să mergi pe uscat și să savurezi peisagiile așa de interesante, colonizate de tot felul de neamuri, după cum arată amestecul bizar de denumiri localnice: Gura Roșie, Popușoi, Paris, Șaba, Borisofca, Caira, Sofiental, Eschiopolos...

Când, în sfârșit, te-ai dat jos din tren, coborându-ți singur bagajele, te așteaptă o goană și-o bătălie cruntă, ca să ajungi în dosul gării unde automobilele sunt asaltate de numeroșii clienți. Drumul o ia peste câmpuri, printre holde nesfârșite, trece prin sate albastre cu livezi de caiși și vișini. Drumul merge pe faleza înaltă, spre grupul de vile ce alcătuiesc stațiunea **Cordon**. Mașina te lasă în centrul târgușorului și îndată ești înconjurat de tot felul de agenți care îți propun să-ți găsească odaie ieftină la Cordon sau la Cosa, jos pe faleză.

Fig. 5. Regina Maria la Balcic

Cordonul este o stațiune destul de mare, cu câteva sute de vile și vilizoare, așezat la o înălțime de vreo treizeci de metri deasupra Mării. O scară șerpuită, cu trepte săpate în mal și cu rampă de lemn coboară la plajă. În Cordon găsești camere bune, curate și destul de ieftine. Dacă-ți place veselia, găsești muzică, dans la restaurante din marginea falezei. Stațiunea are de toate: farmacii, magazine, piață, coafor, cofetării, berării. Pentru cei care vin să-și caute de sănătate, sunt instalații de băi sărate și de nămol. Băi care nu costă scump și care se zice că sunt eficiente. Nămolul de la Budachi are reputația că-i extraordinar, având și avantajul că nu-i de multă vreme exploatat, deci este încă proaspăt.

Când nu se mai găsesc camere la Cordon, se coboară la **Cosa**, unde stau nemișcate câteva vilizoare modeste cot la cot cu colibe Lipovenilor pescari. Eu însă de la început mă grăbesc spre Cosa, unde am reținut încă din primăvară o cameră cu verandă spre Mare, în vila unei familii de elvețieni stabiliți la Șaba. Cosa este o fâșie îngustă de nisip – nu are mai mult de cincizeci de metri lățime. Limba asta de pământ este una dintre cele mai frumoase. Aici, la Cosa, sunt oameni modești ce stau laolaltă cu Lipovenii.

La Budachi, fructele Basarabiei se vând pe nimic: caise, vișine, cireșe, pere, mere, prune, harbuji zămoși, struguri. Scrumbiile afumate se găsesc din belșug. Se face și bouillabaisse: borșul cunoscut în care se fierb zeci de kilograme de pește. Aici se întrebuițează chefalul care-i foarte abundent, și vinurile de Șaba, care sunt renumite prin bunătatea și ieftinătatea lor.

De aceea poate vin așa de mulți vizitatori la Budachi, deși este așa de greu de atins această îndepărtată locație din Sudul Basarabiei. Poate și pentru că este așa de

frumoasă plaja și băile așa de bune.”⁴

Sunt prezentate și informații legate de **Caravana cinematografică O.N.T** și stațiunea climatică **Poiana Țapului**⁵.

Cronica tradițională din această revistă se referă, în această lună, la turism și sportul nautic⁶. Stațiunea climatică de la **Câmpulung-Moldovenesc** este prezentată cu informații utile turiștilor: „Este la o altitudine de 620 m, minunat așezată pe malul drept al râului Moldova, la poalele munților Bodea, Runc, Măgură, Tomnatic, acoperiți cu păduri de brad, climat subalpin, soare îmbelșugat, aer bogat în ozon și ferit de curenți.

Stațiunea deține farmacii, spital, sanatorii cu băi de nămol, acid carbonic artificial și cetină. Are un admirabil ștrand cu apă curgătoare, cu bazine și cabine amenajate pentru toate sporturile. Vizitatorii se pot bucura de un Cazinou, promenadă în parcuri, muzică militară, cinematograf, vânătoare și alpinism. Sezonul este deschis în perioada 15 iunie-15 septembrie.”⁷

⁴ *Ibidem*, pag. 22-25

⁵ *Ibidem*, pag. 25-28

⁶ *Ibidem*, pag. 29-36

⁷ *Ibidem*, pag. 41